

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ СТРУКТУР НАФТОГАЗОВИДОБУВНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Северин О.А.

*Полтавський національний технічний університет ,
м. Полтава*

При утворенні будь-якої господарської системи передбачається, що на початковому етапі її мети й структура погоджені. У процесі функціонування, під дією цілого ряду факторів зовнішнього й внутрішнього середовища організаційна структура перестає відповідати цілям, тому що не встигає пристосовуватися до специфічних умов.

З огляду на специфіку нафтогазовидобування, можна виділити інвестиційну, інфраструктурну й виробничу групи діяльності. Інвестиційна сфера забезпечує підготовку до видобутку нафти й газу, формує модель організації й технології видобутку. Інфраструктурна сфера здійснює ресурсне забезпечення процесу видобутку. Виробнича сфера забезпечує безпосередній процес видобутку нафти й газу.

Проблема оцінки внеску сфер діяльності нафтогазовидобувного підприємства в реалізацію загальної функції актуальна й важлива для оцінки ефективності організаційної структури особливо, тому що результати оцінки внеску сфер діяльності використовуються в якості вихідних даних для визначення ефективності. Оцінку організаційних структур доцільно проводити в чотири етапи.

Етап 1. Формування нормативного розподілу оцінок внеску сфер діяльності в глобальну мету системи. Для нафтогазовидобувних підприємств ця функція повинна формуватися виходячи із завдань, що виникають перед нафтовою компанією в даний період. **Етап 2.** Формування фактичного розподілу оцінок внеску сфер діяльності повинне бути максимально порівнянне з нормативним. У противному випадку не створюються умови для об'єктивного аналізу організаційних структур. **Етап 3.** Оцінка ефективності організаційно-економічної структури підприємства. Оцінка ефективності структури, по своїй суті, являє собою оцінку близькості нормативного й фактичного розподілу значень внеску. **Етап 4.** Аналіз стану сфер діяльності в господарській системі. По кожному розрізі й у цілому по системі розраховуються міри використання потенціалу відношенням фактичних внесків сфер діяльності до нормативного. Висновки аналізу повинні стосуватися суджень про сформованій у системі структурної ситуації, повинні визначити характер і напрямки існуючих структурних змін. На їх основі формуються заходи, пов'язані з удосконалюванням структури господарської системи.